

ТРИЗНІВНИК - REVUE NEVOUJADAIKE : TRIDENT UKRAINIENNE

Число 4 (554) Рік вид. XIII. 31 січня 1937 р. Ціна 1 фр. 50. Prix 1 fr. 50

Париж, неділя, 31 січня 1937 року.

Слідом за прийняттям у Москві нової конституції для ССРСР, з'їздом совітів у Києві прийнято нову конституцію для совітської України.

Яке глузування з українського народу, з його національного почуття і визвольних стремлінь!

Після того, як за нами вже є день 22 січня 1918 р., коли було в Києві оголошено універсал незалежності, після того, як український народ одновив був уже свою повну державність, — тепер московські окупанти, майже в день українського національного свята, накидають українському народові свою нову «конституцію», конституцію поневолення.

«Однині Україна стає вільною і не від кого незалежно, суверенною державою українського народу» — лунало з Києва 19 літ тому, 22 січня 1918 року, коли наш народ виявив свою дійсну волю.

«Політичну основу УССР творять совіти делегатів працівників, що зросли і зміцніли наслідком...увільнення українського народу від національного гніту царизму й російської імперіалістичної буржуазії та наслідком розбиття націоналістичної контрреволюції», тобто розбиття московськими більшовиками українських національних сил, що дозволяє їм тепер насилувати волю українського народу.

Своєю «конституцією» окупанти намагаються закріпити раб-

ство нашого народу, його колоніальне становище в московській комуністичній імперії.

Ми все протестували проти яких би не було актів московської окупантської влади, яка не має жадного права накладати які б не було закони Україні. І ми протестуємо і зараз з цілою енергією проти цієї останньої спроби Москви давати нашому народові закон, яким скріплюється його поневолення.

Народ, що прокинувся до вільного життя, той народ, що видав такі акти, як акт 22-го січня, — день, що став у нас нашим національним святом, — уже ніколи не дозволить себе поневолити остаточно.

Український народ проявив до свого незалежного державного життя свою тверду волю. Він самостійно жити хоче і він вільно жити буде.

Зараз темна ніч неволі. Але ніколи не згасне для нас ясне й гаряче сонце 22 січня 1918 року. І воно розвіє, мусить розвіяти своїм животворним промінням ту тяжку ніч поневолення, що висить зараз над Україною, і змінити її на ясний день нової свободи.

* * *

Цими днями минула ще одна пам'ятна річниця, яку урочисто святкувати стало вже традицією, особливо у нашої молоді, — річниця бою під Крутами.

Крути — це прекрасний приклад патріотичної української молоді, що в жертву батьківщині віддала своє життя. І приклад не тільки для молоді. Вміраючи під московськими багнетами, та молодь приклад давала всім, як до загину треба стояти в бою.

Їх було небагато, тих, що під Крутами полягли за Україну. Але на крові їх уже вирости і ще виростуть тисячі і мільйони тих, що грудьми своїми стіною заступлять дорогу ворогові.

Тому ми святкуємо Крути. І тому молодих героїв, що їх життя Україна прийняла під Крутами, український народ шануватиме вічно.

ПРОЄКТ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОВІТСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Після прийняття надзвичайним з'їздом совітів у Москві нової конституції ССРСР, перед московським большевицьким урядом повстало питання «притосувати» до неї конституції всіх «союзних» республік. Не будемо говорити в цій короткій замітці по суті цього притосовання, наведемо лише головні риси проєкту нової конституції Української совітської республіки, що його ніби виробила конституційна комісія УССР і затвердила президія ЦВК УССР, а насправді, розуміється, виробив і ствердив її московський центр. Отже, цитуючи за «Вістями» з 1. I. 1937 р. (ч. 4891), подаємо нижче головні пункти тої конституції.

Розділ перший говорить про суспільний устрій. В ньому запевняється, що устрій УССР є соціалістичний і що влада належить робітникам і селянам. Проте п. 7 визнає обмежену приватню власність за колгоспним двором, а п. 8 і за дрібними приватними землевласниками. По п. 12 праця в УССР є обов'язковою для всіх по принципу «хто не працює, той не їсть».

Розділ другий, ст. 13, твердить, що УССР об'єдналася з іншими союзськими республіками «добровільно» і що «що-за межами статті 14 конституції ССРСР, УССР здійснює державну владу самостійно, зберігаючи повністю свої суверенні права». Ст. 14 говорить, що «УССР зберігає за собою право вільного виходу з ССРСР». Ст. 15: «територія УССР не може бути змінена без згоди УССР». Ст. 16: «Закони ССРСР обов'язкові на території УССР».

Далі слідує перерахування конкретних прав органів УССР, що, як відомо, тепер дуже обмежені.

Розділ третій — «Найвищі органи державної влади УССР». Ст. 20: «Найвищим органом державної влади УССР є Верховна Рада УССР». Ст. 21: «Верховна Рада УССР обирається громадянами УССР по виборчих округах на строк 4 роки за нормами: 1 депутат на 100 тисяч населення». Ст. 38: «Верховна Рада утворює Уряд УССР — Раду Народніх Комісарів УССР». Далі йдуть розділи: «Органи державного управління», «Місцеві органи державної влади», «Бюджет», «Суд і прокуратура», «Основні права й обов'язки громадян», «Виборча система», «Герб, прапор, столиця», «Порядок зміни конституції». В розділі «Про права і обов'язки громадян», розуміється, обіцяються всі права, свободи й блага, але характерно те, що про мову УССР не говориться ні слова. Просто, але посереднє намір законодавця висловлено в цій справі досить ясно в статті 124, по суті якої виходить, що українська мова на Україні є цілком рівноправною не тільки з російською, скажімо, але навіть з грецькою й іншими мовами зовсім дрібних меншостей України.

Певно, що на сторінках «Тризуба» появиться ще детальний аналіз «нової» конституції УССР і викриються докладніше всі її «троянські дари» і «свободи». Одразу - ж досить сказати, що нова конституція, безперечно, є висловом дійсного стану поневолення України і, як така, носить вона всі сліди насильства над суверенитетом України. Розуміється, що такої принижуючої і рабської конституції ні один національно-свідомий українець не прийме та буде псборювати її саму, як і тих, що її «дали», всіма споссбами аж до остаточної перемоги.

І. К.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ПАРИЖІ

Свято державности, організоване Генеральною Радою Союзу Українських Емігрантських Організацій та Товариством б. Вояків Армії УНР у Франції, відбулося цього року в неділю, 24 січня. Програм свята складався з урочистої служби Божої й молебна в Українській Православній Церкві та урочистого зібрання.

Незабутнє вражіння робила прекрасна служба Божа й молебен, одправлені п.-о. І. Бринданом особливо урочисто, за чисельної присутности громадянства, на чолі з його видатними представниками, й чужинців та двох рядів прапорів підчас молебна. З лівої й правої сторони аналою стояли прапори: 3-ої Залізної стрілецької дивізії Армії УНР, який тримав підполк. Мельник, прапор Чехословацьких Дсбровольців у Великій Війні, Португальської Ліги б. Комбатантів Великої Війни, Азербейджанський прапор, який тримав п. Алі Топчибаші, прапор Італійських Інвалідів у Франції, Значок командира 3-ої Залізної стрілецької дивізії Армії УНР, який тримав хор. В. Лазаркевич, прапор Товариства б. Вояків Армії УНР у Франції, який тримав п. Вітриченко, прапор Союзу Українських Емігрантських Організацій, який тримав п. Борейко, прапор Французької Федерації Інвалідів, Жертв Війни та б. Комбатантів, і прапор Грузинський.

З присутніх чужинецьких прапорів уперше брав участь на святі української державности прапор чехословацький. Присутність чужинецьких прапорів і делегацій на своєму національному святі українське громадянство вітало з великою вдячністю в серці.

Серед чужинецьких гостей на молебні були присутніми: делегація Італійських Інвалідів на чолі з п. Піетро Мерліно та делегація б. Італійських Вояків на чолі з п. Аристідом Лонго, делегація португальських комбатантів на чолі з д-ром Бру, делегація французької Федерації б. Комбатантів на чолі з п. Деляє, делегація «Вільних Козаків» на чолі з п. Алімовим та п. Шамба-Баліновим. Наші кавказькі друзі були представлені: од грузин

— п. міністром Чхенкелі, п. Гвазавою, п. Мдівані, п. Асатьяні А., п. Асатьяні С., азербейджанців представляв п. Алі Топчибаші, горців Північного Кавказу—п.Шакман з дружиною та п.Бекович-Черкаський.

До урочистості молебну, підчас якого п.-о. І. Бриндзаном було з великим чуттям прочитано молитву за Україну, зпричинявся тако-ж і гарний спів церковного хору під орудою О. Чехівського.

Настрій у всіх присутніх українців особливо піднесений. Всі відчувають урочистість хвилі і свідомі всієї важности цієї національної маніфестації, яка у багатьох прискоряє биття серця.

На це свято, яке влаштували наша центральна громадська й центральна організація б. військових у Франції, приїхали й делегати де-яких наших провінційних організацій. На цих делегатів урочистість свята зробила надзвичайне і сильне вражіння. Вони повезуть до своїх організацій доповіді, в яких розкажуть не лише, як свято української державности святкували в Парижі українці, але й як ушанували те свято тако-ж чисельні представники інших народів.

* * *

О год. 4-ій вдень одбулося в салі Андре в Парижі урочисте зібрання під головуванням голів обох організацій, що свято влаштували — генерала О. Удовиченка та п. М.Шумицького.

Зібрання було чисельним і на ньому тако-ж були представлені ті з наших кавказьких приятелів, що були ласкаві перед тим ушанувати своєю присутністю урочисту службу Богу в Українській Православній Церкві, а крім того — пп. Скиртладзе, Гварджаладзе, та од вірмен був присутнім — п. Торосян.

Зібрання відкрилося промовою п. М. Шумицького по-французьки, присвяченою темі дня. Потім по-українськи п. М. Ковальський виголосив доповідь на тему «Свято української державности — свято Української Раси». *)

Потім, після слова по-французьки п. М. Шумицького, зверненого до чужинців, яким голова Генеральної Ради подякував їм за милу участь в українському національному святі, офіційну частину зібрання було закрито.

В концертній частині із співами виступили — пп. Топольський, Солонар і Литвин та пані Шмалєва. Всі співаки доставили аудиторії надзвичайну музичну насолоду. Публіка просила повторень, особливо-ж приємно українська пісня вражала чужинців. На закінчення музикальної частини виступив Хор Товариства б. Вояків Армії УНР у Франції під орудою п. М. Ковальського, що заспівав кілька чудових пісень, якими прекрасно закінчив програм.

*) Див. минуле число «Тризуба», стор. 9-14.

Зібрання скінчилося співом Хором Військового Товариства «Ще не вмерла Україна».

Потім усім присутнім на зібранні було запропоновано бокал шампанського. Підчас зібрання створилася мила, дружня атмосфера. Присутні чужинці виголосили сердечні тости за Україну, за скоре відновлення її державности й процвітання українського народу.

Од грузин тост виголосив п. міністр Чхенкелі, од вірмен — по-українськи—п. Торосян, од горців Північного Кавказу — п. Бекович-Черкаський, од козаків — п. Алімов.

У відповідь усім промовцям за відновлення державности кавказьких народів і козаків бокал підняв голова Генеральної Ради п. М. Шумицький.

Салю о год. 7-ій покидали всі — свої і гості — з почуттям братства та більшої близости й спільности інтересів у спільній боротьбі проти варварської московської деспотії, що тримає у жорстокій неволі їхні краї.

ПУШКІН НА ПОСЛУГАХ СОВІТСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

Століття з дня смерти московського письменника А. Пушкіна використовує совітський уряд широко в цілях московського імперіалізму як в межах СРСР, так і в цілм світі. Всупереч історичній правді твердить офіціоз Кремля «Известия», що Пушкіна вбили «агенти дворянської реакційної кліки, очолюваної царем». В дійсности Пушкін, сам власник численних кріпаків, ідеалізував у своїх творах цю «реакційну кліку». А фатальний для Пушкіна двобій був, як відомо, наслідком одної з численних його любовних пригод.

Твердження совітської преси, що твори його були «близькі й рідні революційному духу народу». — просто смішні, тим більше, що небагато більше, як рік тому, по совітських школах було учено, що Ломоносов, Державін, Пушкін, Толстой, Турґенев та інші — це «реакціонери та послугачі дворянства і попів». Раптову зміну тактики Кремля супроти Пушкіна цілком вистачаюче з'ясовує та обставина, що більшовицька олігархія одверто скинула свою маску і провадить безоглядно політику московського шовінізму, одним із визначних основників якого був саме Пушкін.

Коли «Известия» пишуть: «Поміч Пушкіна у формуванні національних по формі та соціалістичних по змісту культур десятків народів СРСР не до оцінення», то це просто дурний жарт і безглузде знущання не лише з поневолених націй, а й з самого Пушкіна, в творах якого «соціалізму» й на копійку не було.

В дійсности був Пушкін переконаним московським асимілятором, ідеалом якого було «злиття всіх слов'янських струмків у

російським морі». Пушкін, якого московські можновладці титулюють «великим гуманістом», глибоко ненавидів українців та «кичливих ляхів», що боролися за своє визволення проти московського царату. Порівняння Пушкіна з лордом Байроном — це московське перебільшення. Ідеалом москвина Пушкіна було лише панувати над поневоленими націями, але ні в яким разі не вмерти за їх визволення. Щоб зрозуміти, яка безмежна ідейна відстань між Байроном та Пушкіним, досить порівняти поему першого «Мазепа» з поемою другого «Полтава». Для першого Мазепа є національним українським героєм і борцем за волю, для другого Мазепа — «злочинець» (злодѣй) і збунтований слуга московського деспота. Петра І.

Століття смерті Пушкіна використовує совітський уряд для широко закресленої акції на користь московського імперіялізму в цілм світі. Комітети для святкування пам'яті Пушкіна засновано в Празі, Парижі, Лондоні, в Болгарії, Норвегії, Швеції, Естонії, Литві, Бельгії, Ірані, Хінах, Сполучених Державах Америки й т. и. Всюди на чолі цих комітетів стоять московські полпреди, яких підтримують різні товариства «культурного» зближення з СССР та інші совіто-московські організації.

В межах СССР проголошує московський уряд Пушкіна найбільшим поетом «совітського народу», отже й поневолених Москвою націй. На кошт цих націй перекладається твори письменника, що проголошував їх поневолення, друкується їх в сотках тисяч примірників, ставиться йому пам'ятники в столицях поневолених країн... На ці провокації і на цю нову акцію московщення поневолені нації дадуть московському совітському урядові належну відповідь могутньою протиакцією, бо вони розуміють, чим був Пушкін для них у старій Росії та чим їм загрожує новий московський імперіялізм, співосновником якого був дух самого Пушкіна. Пам'ять його вшановують тепер московські можновладці цілком слішно.

М. Д.

З МІЖНАРОДНЬОГО ЖИТТЯ

— Совіти в Європі.

Для совітської влади неначе-то вже настають критичні часи. Критичні з середини, критичні й назовень.

У самій Москві стоїть зараз перед судом, а мабуть і перед розстрілом, друга, чи яка там по черзі, більша група старих, заслужених перед совітами партійних комуністичних діячів, заслужених ідеологічно і чинном, бо це-ж вони були цілий час існування своєї партії в рядах її лідерів і видатних державних совітського типу рушійв. Ці люде тепер у Москві винищуються фізично і то, як здається, з найвною планомірністю.

Історично такого роду явище ніби-то цілком нормальне на прикінці великого революційного процесу. У Франції якобінці обтинали один одному голови, аж поки не одягли її останньому серед них — Робесп'єрові. У Москві до останнього совітчика ще не дійшло, але видно, що він сам

щось подібне передбачає, бо інакше не дозволив би він поширювати безнастанні офіційні звістки про те, як на його життя куються змови в самих партійних надрах.

Що буде потім? Аналогії з французькою революцією тут уже не помагають. У Франції після Робесп'єра з'явився Наполеон. Але, по-перше, Наполеони в історії взагалі не кожне століття з'являються; а по-друге, ССРСР зовсім не подібний до тодішньої Франції. Франція, в свідомості її населення була єдиною й неподільною державою, тому й могла вона прийняти єдиного вождя, — отак само, як на наших очах Італія прийняла Мусоліні, Германія — Гітлера, а перед тим Польща — Пілсудського та й Україна — Петлюру. В ССРСР такої свідомості немає, і коли вже говорити про Наполеона, то на ССРСР-івських просторах з'явився б не один, а що найменше кілька Наполеонів. А при таких умовах говорити про єдину державу голі, бо їх зразу буде кілька.

Що-правда, з Москви йдуть потайні звістки, що тов. Сталін вважає себе не Робесп'єром, а мовляв, Робесп'єровську добу він перебув і став Наполеоном, а тому й маршалів завів. Що-ж? Кожний може думати, що хоче, має це право й Сталін, але від того історичний процес свого перебігу не міняє. Не зміниться й критичне становище совітської влади. З усіх боків, з середини її загрожує формальний крах, і сучасне большевицьке взаємонищення лише одна з яскравих ознак цього процесу, що неначеб-то надходить уже свого кінця. Можна було б знайти й багато інших ознак критичного внутрішнього становища сучасного ССРСР, але аналіз того становища і без того робиться детально на іншому місці «Тризуба».

Критичні часи настали для ССРСР і назовні. Як відомо, ще так недавно совіти могли хвалитися великими успіхами в площині міжнародних дипломатичних взаємн. Вступ до Ліги Націй, а пізніше — франко-совітський пакт завів ССРСР до орбіти великих держав і дав їм голос в усіх європейських справах; голос той посилено було ще й пактом з Чехословаччиною, який дав їм виразні впливи на середньєвропейські діла. Це був вершок совітських досягнень, що за ним зачався їх спад, який безперервно тягне їх все нижче та нижче до-долу.

На сьогодні вже совітам в Європі загрожує повна ізоляція. Щоб у тому завітритися, досить хоч би подивитися на мапу європейських держав і інтересів їх. Кому-ж бо яка користь в Європі од існування совітів?

Сусідами Москви являються так звані лімітрофи, Польща, Румунія та на півдні Туреччина. Настрої Фінляндії відомі — вони просто ворожі ССРСР і то з давніх часів, з самих початків існування Фінської держави, що від неї одрізано до ССРСР Карелію та Інгерманландію, Латвія, Литва та Естонія? Про них ще недавно публічно висловився один із маршалів совітських, що вони мусять бути приєднані до ССРСР. Польща? ставиться до ССРСР дипломатично й коректно, сама на нього не нападе, не воюватиме з ним, але ніхто, здається, не має жадного сумніву в тому, що крах ССРСР, а ще більше — повний занепад його, викликав би у поляків бурю оплесків і захоплення. Румунія? Та до недавня, під впливами Праги, вела дуже хвилясту що-до ССРСР політику, але зараз, після демісії Титулеску, її позиція мало в чому одмінна від польської; ріжниця хіба що лише в тому, що Польща совітів не дуже вже й боїться, а Румунія — таки їх боїться. Зрештою — Туреччина. Вона ніби то є приятельському союзу з ССРСР. Але, по-перше, цей союз не від чого й ні від кого ССРСР врятувати позитивно не може, а по-друге, за останній час він дуже надщерблений, з одного боку, договором у Монтре про протоки, а з другого — турецьким наближенням до Англії. Фактично Туреччина зараз не захищає ССРСР з півдня, а так мовити, замикає його з дарданельської сторони.

Так стоїть справа з сусідами. Коли підемо далі на захід, то на півночі маємо скандинавські держави — Швецію й Норвегію, а біля них Данію. Вони давно вже складають з себе північну антангу й політика їх що-до ССРСР, коли й не ворожа, то в кожному разі — дуже насторожена і на яку-будь допомогу совіти від них сподіватися не можуть, хоч і які сильні в де-яких з них соціалістичні впливи. На південь від них лежить Германія,

але про неї нижче. Ще далі — низка середньєвропейських та балканських держав: Чехословаччина, Австрія, Угорщина, Югославія, Греція; Албанію — поминаємо. Усі вони ставляться до ССРСР, коли не відверто вороже, то дуже несприятливо.

Лише одна з них, — Чехословаччина, — склала з ССРСР союзний пакт і деякий час, радіючи з того, маніфестаційно переживала свої стародавні русофільські настрої, запевнюючи себе, що большевики справжні носії слов'янської ідеї. Але й у цій країні, з різних причин, внутрішніх, а особливо зовнішніх, зараз уже чувається ніби-то велика нехтіть до вказаного пакту та розчарування в ньому. І коли в Чехословаччині за той пакт ще поки-що тримаються, то це тому, що зв'язаний він з пактом франко-совітським, і чехам не годиться зривати з ним раніше за свого політичного союзника чи патрона — за Францію.

Далі, коли поминути Бельгію, Ірландію та Голандію, які до совітів так само несприятливі, залишаються лише великі держави та Іспанія. Про Іспанію нема що тут говорити, вона переживає зараз критичний свій час, до якого, до речі, так невдало зпричинилися й совіти. Великих держав у Європі, як відомо, чотири. Дві з них — Германия та Італія, як знаємо, всю свою дальшу міжнародну політику поставили офіційно під прапор рішучої боротьби проти Комінтерну, тоб-то в перекладі з дипломатичної мови на звичайну, — проти ССРСР. Реально вони це виконують зараз, виславши до Іспанії своїх «добровольців» битися з «добровольцями» совітськими на боєвих повстанських полях; дипломатично вони того самого намагаються досягти, виставивши тезу про виключення ССРСР з культурного та політичного обороту в Європі, на основі якої дбають про те, щоб перетяти всі дипломатичні нитки, нав'язані совітами де-будь в якій країні.

Але ці держави не можуть остаточно ізолювати ССРСР самі; необхідно, щоб до них пристали дві других великих держави, а саме Англія та Франція. Чи пристануть? Англія й Франція зараз живуть у великій приязні між собою і ще недавно обмінялися офіційними заявами про реальну допомогу одна одній на випадок небезпеки для їх кордонів. Але їх політика що-до ССРСР і взагалі вся європейська політика — не однакова. Англія немає жадних зобов'язань що-до ССРСР, а в Європі вона зав'язалася лише на заході від Рейна. Франція — навпаки. В спадщинний наслідок од своєї континентальної гегемонії вона зв'язана в Середній Європі, з части й далі на схід, а перед ССРСР має поважні зобов'язання, бо склала з ним відомий пакт про допомогу.

Англія має вільну руку в Європі, на схід од Рейну, а особливо до ССРСР, але вона з тою «рукою» не поспішає, бо взяла вже знову на себе історичну роль арбітра в Європі й вичікує перебігу обставин і подій, що дозволять їй як найліпше та як найвигідніше до тої ролі приступити. Франція, щоб прийняти те чи инше рішення, мусить або зліквідувати свою попередню політику, переставивши її на інші рейки, бо попередні захиталися, або набратися нових сил і відтворити в Європі своє післявоєнне становище континентального гегемона. Не знати чи є на це ще можливості у цієї багатой й могутньої країни, чи ні. Не знати тому й на сьогодні, який поворот зробить у найближчому часі французька політика.

А Англія наявно чекає як раз цього повороту, щоб використати його в своїй, напевне для Франції сприятливій ролі вищого арбітра. Будемо чекати й ми. Зосталося часу до того небагато, бо виявлено це буде, з одного боку, на іспанських справах, з другого, — на справі складення нового Західнього Локарна, а з третього, — і це найважливіше, — на справі франко-германського безпосереднього, чи за посередництвом Англії, погодження, про яке ніби то вже почалися пересправи між Парижем і Берліном чи навпаки.

Observer

Місяць січень — місяць Музею
Визвольної Боротьби України в Празі

ХРОНІКА

З життя укр. еміграції

У Франції

З життя Укр. Бібліотеки імені С. Петлюри в Парижі

— Замісць рідвяних та новорічних поздравлень склав на Бібліотеку п. М. Горолюк з Парижу — 10 фр.

— Поіменний список ч. 41 осіб, що зложили датки на Бібліотеку.

На лист ч. 749. Збірка п. Олександра Коряка в Журжівській Українській Групі (Румунія). Коряко Олександр — 50 лей, Коряко Лідія — 20, Ратушенко Йосип і Марія — по 10, Ратушенко Марина й Ольга — по 5, Маруся Олександрова — 10, Марко Вівчар — 10, Калістрат Семко — 10, та по 5 лей — Бжизький Едуард, Бойченко Грицько, Бемко Михайло, Вессер Борис, Хоменко Олександр, Шевченко Назар, Бойко Андрій, Кушнір Тарас, Гардига Порфир, Дорошенко Данило, Ярошенко Яким, Нескороджений Овсій, Андрущенко Іван і Олійник Мойсей.

На підписний лист ч. 747. Збірка підчас академії пам'яті С. Петлюри в Букарешті р. 1935. В. і Л. Трепке — 100 лей, підпис нечиткий — 40, Виноградник — 20, Кімлінич Стефан — 20, Назіович — 20, Дм. Геродот та Антонина Івашина-Геродот — 100, Союз Емігранток — 100, Гнат Порохівський — 100, Т-во б. Вояків Армії УНР — 100, О. Деркач — 20, Богданович — 100, Літ... — 20, інж. Іванович — 20, Неллі Порохівська — 25, Оля Порохівська — 25, С. Дашенко — 20, підпис нечиткий — 20, Станчук Д. — 10, Д. Ігнатенко — 100,

П. Яковенко — 10, Виноградник — 20, і Г. Власюк — 30 лей.

Окремо п. Геродот повідомляє про пожертви від: Павленка Харлампія — 25 лей, Павленкової Софії — 25, Павленкової Тамари — 10, Павленкової Віри — 10, Бутка Семена — 15, Олександра Коряка — 30 лей.

На лист ч. 819, од відвідувачів Бібліотеки: Рябенський — 3 фр., Поліщук — 10, Я. Удин — 5 фр.

На цьому закінчуємо реєстри осіб, від яких гроші поступили до 1 січня 1937 р.

— Загальні збори Української Громади в Греноблї відбулися 17 січня с. р. На цих зборах переобрано керуючі органи Громади в попередньому складі: голова Громади — п. Токаїло, заступник голови і скарбник — п. Степаненко, секретарь — п. Лопатько. Ревізійна Комісія: голова — п. Вонарха-Варнак, члени — пп. Червонецький, Серга та п. Романовський — запасовий член. Бібліотекарем — п. Вонарха-Варнак.

Адреса Громади — М. Токаїло Léon. 12, Place Notre - Dame. Grenoble (Isère).

— Ялинку в Оден-летіші для дітей української колонії влаштовано було 27 грудня мин. р. Шкільним Комітетом при матеріальній допомозі з боку місцевих українських організацій — Української Громади та філії Товариства б. Вояків Армії УНР у Франції.

Хор дітей української школи, під добрим та вмілим керуванням учителя п. Сидоренка, виконав кілька українських колядок та народніх пісень. Крім того, діти багат декламували.

Програм свята виконано було дітьми дуже добре і все свято зробило на присутніх, серед яких

досить було і чужинців, добре вражіння.

Після декламацій дітям було роздано подарунки. Для дорослих після ялинки відбувся бал до ранку.

Вхід на ялинку був платний, і дохід од вечера, в сумі 192 фр., передано було українській школі.

М. К.

— Перший пластовий Гурток у Пластовій Референтурі при Генеральній Раді Союзу Українських Емігрантських Організацій у Франції зареєстровано при українській дитячій школі в Ліоні.

Гурток зветься — Пластовий Гурток «Скобів» імени останнього Кошового Запорізької Січі Петра Кальнишевського. Знак: скоб із розправленими до легу крилами, вишитий на гуртковому прапорці із селянського полотна. Гурткова пісня — «Цвіт України»:

Цвіт України і краса,
Скобів орлиний ми рід
і т. д.

У Польщі

— Відчит ред. І. Кедрина у Варшаві. 17 січня с. р. в помешканні Східного Інституту відбулася доповідь ред. І. Кедрина-Рудницького на тему «Демократія - комунізм - фашизм». Доповідь цю організувала Управа Союзу Українок-Емігранток у Варшаві при співучасті української секції «Орієнталістичного Кола Млодик», що існує при Східному Інституті у Варшаві.

Докладчик висловився за демократизмом, зазначаючи, що українському духові ворожим являється не тільки комунізм, але й «фашизм», який був би чимсь штучним на українському ґрунті.

Докладчик для порівняння виложив суть усіх тих трьох течій. Як висновок, докладчик висунув гасло консолідації всіх українських національних сил під прапором демократизму, пристосованого одначе до українських умов та української дійсности. П. І. Кедрін так означив свій на

це погляд: «Коли демократизм має вибирати одне з двох — воюючий комунізм або воюючий націоналізм, то мусить вибрати воюючий націоналізм».

Після докладу відбулася цікава дискусія, в якій голос брали — проф. д-р Р. Смаль-Стопський, п. Н. Холодна, д-р Л. Чикаленко та інші. Майже всі бесідники погоджувалися з думками докладчика.

Д.

— Бурса-сиротинець ім. С. Петлюри в Перемишлі. Недавно відкриту в Перемишлі Бурсу-сиротинець ім. С. Петлюри збудовано, як відомо, жертвеністю української політичної еміграції при частинній допомозі українського громадянства в Галичині. Ціла будова, разом із землею, коштувала 21000 зол. Українська еміграція пожертвувала 12.300 зол., українське галицьке громадянство — 4.300 зол., Ліга Націй позичила 3.400 зол.

В Бурсі замешкує тепер 18 дітей, з них 2 круглих сиріт і 5 пів-сиріт. Діти мають повне утримання, опіку й шкільну поміч. Діти походять із різних осередків української еміграції у Польщі: Краків — 3, Хшанів — 1, Плотично — 1, Гродно — 1, Могильно — 1, Каліш — 1, Івацевичі — 2, Торунь — 2, Гдина — 1, Олександрів — 2, Варшава — 1, Бидгощ — 1, Влоцлавек — 1. Вік дітей 7-11 років.

Потреба підтримувати Бурсу ім. С. Петлюри в Перемишлі не минула з моментом закінчення її будови. Утримання дітей вимагає видатків, а більшість дітей не забезпечені матеріально. Ідуци з допомогою, товариство «Рідна Школа на еміграції» утримує в Бурсі 4-х дітей, зобов'язавшись платити протягом одного шкільного року за кожную дитину 20 зол. місячно. 1 дитину зобов'язався утримувати «хрещений батько» п. Я. Винник, що платить кожного місяця на те 20 зол. За одну дитину платить Головна Управа УЦК, 6 дітей оплачують відділи УЦК спільно з батьками (15 зол. мі-

Сячно), за 5 дітей платять батьки (15 зол. місячно), 1 сироту прийнято безплатно. Утримання 1 дитини разом з адміністраційними видатками коштує 28 зол. місячно, з чого видно, що до кожної дитини в Бурсі Управа її мусить що-місяця доплачувати 10-15 зол.

Коли взяти під увагу, що Бурса ім. С. Петлюри в Перемишлі невідкіля не має жадної допомоги і свою дальшу працю базує виключно на жертвеності українського громадянства, то ясно можна представити собі всі труднощі, з якими Бурсі доводиться боротися. Дальша широка матеріальна підтримка Бурси українським громадянством являється конечною.

X.

— Кількість дітей українських емігрантів у Перемишлі: На останній сесії Ради УЦК було подано наступні цифри, що-до кількості дітей українських у Перемишлі. В українських школах у Перемишлі вчиться 78 дітей-емігрантів, з яких 38 у Перемишлі перебувають стало. В державній гімназії з українською викладовою мовою вчать 22 хлопці, в українській жіночій гімназії — 15 дівчат, в купецькій гімназії — 2, в господарчій — 2, в українській народній школі — 37.

X.

— Кількість у Польщі дітей-сиріт українських емігрантів. Підчас одвідин осередків української еміграції у Польщі членами Головної Управи УЦК, вдалося провести ресстрацію сиріт емігрантів. Приблизна кількість їх на сьогодні доходить до 96, з яких 12 круглі сироти, а решта — пів-сироти.

X.

— Діти українських емігрантів у Біловіжжі — дітям Бурси захоронки ім. С. Петлюри у Перемишлі. Цьогорічне Різдвяне свято та зв'язана з ним ялинка пройшли в українських дітей у Біловіжжі під

гаслом «Діти українських емігрантів Біловіжжа — дітям захоронки ім. С. Петлюри в Перемишлі з допомогою».

На свят-вечір діти під проводом голови відділу обійшли хати членів місцевої Української колонії з колядою для дітей захоронки. 9 січня відбулася ялинка з подарунками для дітей, та з їхніми декламаціями й співами.

Заколядовані дітьми у своїх безробітних батьків гроші переслали на адресу будівничого Бурси в Перемишлі д-ра П. Шкурата.

«Слово о полку Ігоревім», як заєб совітського централізму

Іо «Калевалі» та поеми Руставелі прийшла у московських большевиків черга й на анексію староукраїнського епосу. Його затаєно не лише до «спільного культурного майна совітського народу», а й до майна «целого русского народа». Пан Н. Гудзий обчислив точно, що саме тепер мінає 750 років од часу написання «Слова о полку Ігоревім». Він поставив його ласкаво поруч із «Піснею про Ролянда» та «Сагами Нібелюнгів», навів думку Карла Маркса про нього і заявив, що «Слово» є «пам'ятником наскрізь публіцистичним і агітаційним... закликком до об'єднання всіх російських сил...» Цей твір є «сугубо поступовим» і «свідчить про національну свідомість найпередовіших длолей Київської Руси, що намагалися спрямувати рух історії по шляху об'єктивно-корисному для долі цілого російського народу».

Пан Гудзий, що бачить в «Слові» «агітку» на користь «єдиної неділимой» Росії, належить, розуміється, до закладу божевільних. Всі дії, замальовані в цім староукраїнським пам'ятнику, відбуваються в межах українських земель. Є в ній згадки і про галицьких князів, але нічого спільного з землями пізнішого московського осередку. Коли ми звертаємо увагу на московські фантазії про спільність історичних початків України та Московщини, то робимо

це лише тому, що вони є у віщій мірі характеристичні для сучасної стадії розвитку московського шовінізму, що по проголошенні конституції «многонаціональної держави», вертає виразно до реакційно-асиміляторської теорії про національну єдність «трьохъ русскихъ народовъ». Але большевицькі асимілятори матимуть не більше успіху в їх протиукраїнським поході, ніж їх царські попередники.

М. Д.

Протиукраїнський совітський фільм

Традиції незвичайно жорстокої війни між Україною та Московщиною творять безодню ненависти між обома націями, через яку совітський уряд даремно намагався збудувати мости. Проти тих традицій української визвольної війни спрямовано і новий фільм совітського режисера Довженка під титулом «Шорст».

Шорст був українським зрадником, ватажком одної з численних большевицьких банд, що прийшли були з Московщини грабувати та пустошити Україну. Його вбито на початках українсько-московської війни, в якій він властиво нічим особливим не відзначився, і його було цілком забуто. Але в однім із большевицьких архівів знайшлась його незвичайно лайлива, ганебно-простацька прокламація проти українського національного героя Симона Петлюри. Цього вистачило, щоб зробити з Шорста

героя большевицького протимукраїнського фільму, в яким його представлено лицарем без страху й закиду в такий переадний і тому неправдоподібний спосіб, що цілий фільм може зробити на безстороннього глядача хіба що комічне вражіння.

У фільмі є, наприклад, сцена, як Шорст, «по розгромі петлюрівської армії», з'являється перед двома тисячами українських полонених вояків, які тремтять перед 60 кулеметами, спрямованими на них. Але замість розстріляти, Шорст уласкавлює їх разом із 400 старшинами і дозволяє навіть вернутися до Петлюри. Але полонені, зворушені такою неймовірною шляхетністю, прсять Шорста, разом із старшинами, прийняти їх до большевицької армії. Шорст посилав тих вояків агітувати за нього по селах, а старшин — викладати науку по військових школах. Ця сцена надто виразно зраджує мету московського уряду спонукати українців забути 359 українських героїв, розстріляних під Базаром большевиками за те, що відмовилися служити їм.

Не може бути найменшого сумніву, що на Україні цей фільм викличе лише величезне обурення та відживить традиції визвольної боротьби замість затерти їх. В Європі-ж цей фільм нікого не зможе обурити. Карикатурна тенденційність позбавляє його тако-ж якої-будь мистецької вартості.

М. Д.

ЗВІТ З ЯЛИНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

влаштованої 27 грудня 1936 року Українською Дитячою Школою в Парижі під керуванням п. А. Гораїнової.

На підписні листи пожертви склали такі особи (у франках):

Ч. 1 — в Українській Церкві зібрано п. Наглюком: П.-о. І. Бриндзан — 10, Гентюк — 20, Чуприна — 10, Гаврилко — 10, Жаровський — 5, Луцкевич — 10, Качура — 10, Ольховий — 10, Корецький — 5, Басик — 10, Гмиря — 10, Сікура — 5, Гапон — 5. Усього — фр. 120.

Ч. 2 — зібрано п. Монієвським: підпис нерозбірливий — 5, Даниленко — 50, Монієвський — 10. Усього — фр. 65.

Ч. 3 — в «Українській Хаті» зібрано п. Никитюком: Чехівський А. — 3, Пономаєнко — 1, Созонтів — 100, Брунст — 2.50, Никитюк — 10, О. С. О. — 2, нерозб. — 2, Держко — 2, Жаровський — 2. Усього — фр. 124.50

Ч. 4 — нічого не зібрано.

Ч. 5. — В Українській Бібліотеці ім. Симона Петлюри зібрано п. Рудичевим: І. Р-в — 20, Дрижд — 15, Карпенко — 10, Филігів — 10, Надворний — 5, Якимчук — 5, Косенко — 10, Від Української Школи у Біянкурі (через п. Василюва) — 65, Дробняк — 10. Усього — фр. 155.

Ч. 6 — зібрано п. Гораїном: Гораїн — 10, нерозб. — 10, нерозб. — 5, Половик — 10. Яворський — 10, НН. — 1, Манців — 10, Топольський — 10, Фікс — 10, Цюпак — 5, Мермберг — 10. Усього — фр. 91.

Ч. 7 — зібрано п. Недайкашою: Кириленко — 5, Недайкаша — 20, X — 2, Бордюгівський — 5, Козаченко — 2, Позняков — 5, Вітриченко — 5, Куприненко — 2, Костенко — 10, Курчинський — 10. Усього — фр. 66.

Ч. 8 — зібрано п. Стасівкою: Стасів — 10, нерозб. — 10, Кучерепа — 5. Усього — фр. 25.

Ч. 9 — зібрано П. Косенковою: Косенко — 10, нерозб. — 10, Шульгин — 15, Половикова — 5.25, нерозб. 10, Рубан — 5, Троян — 10, О. Петлюрова — 50, А. Г. — 5, Солонярь — 10, Редакція «Тризуба» — 15, Шмалій — 5. Усього — фр. 150.

Ч. 10 — зібрано п. п. Кузнецовим і Очеретною: Хоменко — 10, Ткаченко — 10, Жупаненко — 10, Кузнеців — 10, Очеретний — 10, Чернявський — 10, Микитенко — 10, Верхий — 10. Усього — фр. 80.

Ч. 11 — зібрано в помешканні Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції та Генеральної Ради Союзу Українських Емігрантських Організацій у Франції п. Йосипишиним: Удовиченко — 5, Казімірчук — 5, Йосипишин — 5, Бордюгівський — 5, Мішанинець — 5, Буткевич — 5, Нечай — 5, Ковальський — 5, Хмелюк — 5, Мельник — 10, Литвин — 10, Миколайчук — 5. Усього — фр. 70.

Ч. 12 — зібрано п. Кобриною: Ліник — 5, Бердникова — 5, Дорофіїв — 5, Рудик — 5, Шкляренко — 5, Юрченко — 5, Костюченко — 5, Кривий — 5, Кобрин — 5. Усього — фр. 45.

П р и б у т о к :

	франк.
Підписний лист ч. 1	120 —
» » 2	65 —
» » 3	124 50
» » 4	нічого
» » 5	155 —
» » 6	91 —
» » 7	66 —
» » 8	25 —
» » 9	150 25
» » 10	80 —
» » 11	70 —
» » 12	45 —

Усього 991 75

В и д а т о к :

	франк.
Ялинка, оздоба її, роз'їзди та	186 85
Дарунки для дітей (105)	322 10
Гостинці в мішечках (105 шт.)	102 20
Саля (і за репетиторство)	255 —
Декорації і декораторові	78 30
Усього	944 45
Прибуток	991 75
Видаток	944 45
Залишилося	47 30
З продажу програмів	134 75

Усього залишилося .. 182 05,

які передано в касу Укр. Дит. Школи в Парижі.

Всім жертводавцям приноситься щира подяка.

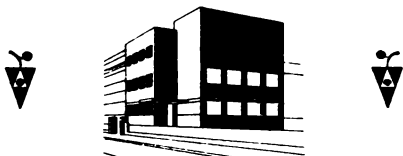
УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА ІМ. С. ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ

доводить до загального відома, що, з приводу ремонту помешкання, вона буде закрита до 15 лютого с. р.

МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ

будує Український Дім у Празі
й закликає всіх українців до помочі й участі
в цьому будівництві.

←←←←←▶ УВАГА! ◀▶▶▶▶▶
МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ
ЗБИРАЄ ПОЖЕРТВИ НА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ У ПРАЗІ

ДАЙТЕ Й ВИ СВОЮ ЦЕГЛИНУ!
ПОШЛІТЬ СКОРИШЕ ВАШУ ПОЖЕРТВУ!
ЗРОБІТЬ ЗБІРКУ У ВАШІМ ТОВАРІСТВІ!
НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ!

ЖЕРТВУЙТЕ ВСІ
НА УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ У ПРАЗІ
ХТО СКІЛЬКИ МОЖЕ!

ГРОШІ СЛАТИ НА АДРЕСУ ДИРЕКТОРА МУЗЕЮ:
Prof. D. Antonůvč, Praha-Nusle, 245, Czechoslovakia

←←←←←▶ НЕ ЗАБУВАЙТЕ! ◀▶▶▶▶▶

Імена всіх, і тих найменших, жертводавців Музей збереже Україні в своїх пам'ятних книгах; хто-ж дасть відразу або частками 10 доларів, буде записаний в окремій пам'ятній книзі фінансатора в Українського Дому; а хто дасть 25 доларів — буде записаний в золотій пам'ятній книзі добродіїв Музею Визвольної Боротьби України.

1000 цеглин коштують 10 доларів. 100 цеглин коштують 1 долар.

Звіт про всі пожертви Музей друкує й розсилає окремо. Про всі нові пожертви кожного разу оголошує часопис «Український Тиждень» у Празі. Крім того, про всі пожертви з різних держав буде ще окремо звіт у місцевій українській пресі кожної країни.

Т р и з у б

тижневик політики, культури, громадського життя та мистецтва, заснований р. 1925 Симоном Петлюрою, виходитиме в 1937 році по-старому і за участі тих самих співробітників.

Запрошено тако-ж до співучасті нові видатні літературні сили.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА 1937 РІК

У Франції на рік — 60 фр., на півроку — 30 фр., на три місяці — 15 фр.
на один місяць — 6 фр.

	1 рік	½ року	3 місяці	1 міс.	Окр. чис.
ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА	80 к. ч.	40 к. ч.	20 к. ч.	10 к. ч.	3 к. ч.
ПОЛЬЩА	18 зол.	10 зол.	5 зол.	2 зол.	0,60 зол.
РУМУНІЯ	500 лейв	300 лейв	150 лейв	50 лейв	20 лейв
НІМЕЧЧИНА	12 мар.	6 мар.	3 мар.	2 мар.	0,50 мар.
СПОЛ. ШТАТИ П. А.	3 дол.	1,5 дол.	1 дол.	0,40 дол.	0,10 дол.
КАНАДА	3 дол.	1,5 дол.	1 дол.	0,40 дол.	0,10 дол.
БЕЛЬГІЯ	20 бельг.	10 бельг.	6 бельг.	2 бельг.	0,60 б.
БОЛГАРІЯ	200 лев	100 лев	50 лев	18 лев	5 лев
ЮГОСЛАВІЯ	100 дин.	50 дин.	25 дин.	10 дин.	2,50 дин.

У Парижі набувати в книгарні В. Поголоцького, 13 rue Bonaparte, Paris 6

В СПРАВАХ УКРАЇНСЬКОЇ МІСЦІ У ФРАНЦІЇ І ВІДДІЛУ ОШКУВАННЯ ПРИ НІЙ

п. І. Косенко приймає в Українській Бібліотеці ім. С. Петлюри в Парижі (41, rue de La Tour d'Auvergne, Paris 9) що дня од год. 4 до 6 веч., крім неділь і понеділків.

Б Ю Р А

Генеральної Ради Союзу Українських Емігрантських
Організацій у Франції

і

Товариства бувших Вояків Армії УНР у Франції

містяться : 248, rue S-t Jacques, Paris 5.
Телефон — Odéon 15-08.

Автобуси — AA, AA-bis, H, H-bis, S, W, AR, 8, 25, 86, 93.
Метро — Cluny, Odéon, Raspail, Vavin, N.-D. de Champs, Monge.

Всю кореспонденцію для Генеральної Ради і Військового Товариства належить надсилати на цю адресу.

Редакція і адміністрація : 41, rue de La Tour d'Auvergne, Paris 9

Для переказів у Франції: «Le Trident», chèque postal 898.50, Paris.
Редагус-Комітет. Адміністратор : **Іл. Косенко**

Le Gérant : **M-me Perdrizet.**